

ZDRAVA OBČINA ZA ZDRAVO SLOVENIJO KAZALNIKI ZDRAVJA V OBČINI BRDA

Projekt **Zdravje v občini** predstavlja nov vir informacij o ključnih kazalnikih zdravja v občini, ki smo ga pripravili na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje v sodelovanju z nekaterimi drugimi institucijami. Izdelki projekta »Zdravje v občini« omogočajo prikaz zdravstvenega stanja ljudi v slovenskih občinah in primerjavo med njimi.

Namen projekta je krepitev zdravja in preprečevanje bolezni v lokalnem okolju, kjer ljudje živijo in delajo, ter omogočiti boljše dostopnost in dosegljivost zdravstvenih podatkov v Sloveniji.

Okolje, v katerem ljudje bivajo in delajo, pomembno vpliva na njihovo zdravje, slovenske občine pa se po kazalnikih zdravja pomembno razlikujejo. S prikazom zdravstvenega stanja želi NIJZ spodbuditi različne partnerje na lokalni ravni, zlasti odločevalce, pri njihovih aktivnostih za promocijo in krepitev zdravja svojih prebivalcev. Izdelki »Zdravje v občini« so namenjeni pregledu ključnih kazalnikov zdravja v občinah in primerjavi s slovenskim in regionalnim povprečjem. Za lažje spremljanje podatkov in snovanje ukrepov na lokalni ravni smo razvili tudi spletno aplikacijo, ki je dostopna na spletni strani obcine.nijz.si.

Izdelki Zdravje v občini so oblikovani na podlagi različnih kazalnikov zdravja (prebivalci in skupnost, dejavniki tveganja za zdravje, preventiva, zdravstveno stanje in umrljivost) iz več virov podatkov (NIZ, Fakulteta za šport Univerze v Ljubljani, Onkološki inštitut, Javna agencija za varnost v cestnem prometu, Inštitut RS za socialno varstvo, Ministrstvo za finance RS in Statistični urad RS). Za vsako občino so oblikovane tematske karte s prikazi kazalnikov, kratka publikacija ter tabela s podatki za vse občine, upravne enote in statistične regije. Vsi izdelki so dostopni prek spletne aplikacije obcine.nijz.si, kjer bodo vsako leto posodobljeni in dopolnjeni z novimi javnozdravstvenimi vsebinami, relevantnimi za vse občine.

Na razlike v zdravju vplivajo različni dejavniki, ki niso nujno povezani s krajem oziroma regijo bivanja. Kljub temu so občine v vzhodnem delu Slovenije v povprečju v nekoliko slabšem položaju od občin na zahodu države. Sicer na razlike v zdravju vplivajo socialno-ekonomski dejavniki (izobrazba, dohodek, zaposlenost), kultura in etnična pripadnost, sistem zdravstvenega varstva, ki se odraža v dostopnosti do kakovostnih in varnih programov preprečevanja bolezni, zdravljenja in rehabilitacije, ter življenjski slog v povezavi z vpetostjo posameznika v ožjo socialno mrežo, njegove bivalne in delovne razmere ter dostopnost do osnovnih dobrin in storitev.

Profil zdravja v občini je orodje za uspešno sodelovanje ter koordiniranje pri skupnostnem pristopu in integrirani preventivi, zlasti za preprečevanje in obvladovanje kroničnih bolezni. Lahko bo pomoč pri umeščanju preventive in promocije zdravja v že obstoječe občinske strokovne in javne programe ali pa podstat za nove aktivnosti lokalne skupnosti za vzpostavitev pogojev za kakovostno zdravje in življenje prebivalcev.

Ingrid Markočič Tadič, univ. dipl. sociologinja

Pridr.prof. dr. Marko Vudrag, dr. med.,
predstojnik NIJZ Območna enota Nova Gorica